

Sygn. akt **XXVII Ca 1002/22**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 marca 2023 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVII Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Ewa Kiper
Protokolant:	stażysta Olga Trojan

po rozpoznaniu w dniu 9 marca 2023r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **spółki akcyjnej z siedzibą w W.**

przeciwko (...) **spółki akcyjnej z siedzibą w W.**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 10 listopada 2021 r., sygn. akt II C 2261/20

oddala apelację.

Sygn. akt XXVII Ca 1002/22

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 15 czerwca 2020 r. powód (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 400,00 euro wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienia od dnia 29 maja 2020r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz strony powodowej zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wobec norm przepisanych.

W dniu 23 lipca 2020r. referendarz sądowy Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie uwzględnił żądanie pozwu, wydając nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Pozwana wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości i wnosząc o odrzucenie pozwu, a na wypadek nieuwzględnienia zarzutów formalnych o oddalenie powództwa oraz zasądzenie na jej rzecz od strony powodowej zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Postanowieniem z dnia 3 stycznia 2021r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie oddalił zarzut niedopuszczalności drogi sądowej i braku jurysdykcji sądów polskich, odmawiając odrzucenia pozwu.

Sąd Okręgowy w Warszawie, oddalił zażalenie pozwanej na powyższe orzeczenie i pozostawił Sądowi Rejonowemu rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Wyrokiem z dnia 10 listopada 2021r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie w sprawie o sygn. akt. II C 2261/20

1. oddalił powództwo;
2. zasądził od (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 1242,00 zł (jeden tysiąc dwieście czterdzieści dwa złote 00/100) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów procesu.

Od powyższego rozstrzygnięcia apelację wniósł powód, zaskarżając je w całości i zarzucając:

1. naruszenie prawa materialnego, tj.:

I. art. 3 ust. 2 lit. a w zw. z art. 2 lit. g rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (dalej jako „rozporządzenie (WE) nr 261/2004”) poprzez ich błędną wykładnię i przyjęcie, że rezerwacja przyjęta i zarejestrowana przez organizatora wycieczek nie może wiązać przewoźnika lotniczego;

II. art. 5 ust. 1 lit. c w zw. z art. 7 ust. 1 lit. b rozporządzenia (WE) nr 261/2004 poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że Powodowi nie przysługiwało zryczałtowane odszkodowanie za opóźnienie lotu w kwocie 400 euro;

III. art. 6 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i błędne przyjęcie, że Powód nie sprostął ciężarowi udowodnienia faktu opóźnienia lotu, uprawniającego do dochodzenia odszkodowania;

2. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, tj. :

I. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zebranego w sprawie, wyrażające się w niezasadnym przyjęciu, że:

a) Powód nie wykazał, że doszło do opóźnienia spornego rejsu uzasadniającego żądanie odszkodowania w oparciu o przepisy rozporządzenia (WE) nr 261/2004;

b) Powód nie przedstawił żadnego dowodu na wykazanie planowych i rzeczywistych godzin spornego lotu;

c) wskazane w umowie udziału w imprezie turystycznej godziny lotu nie mogły być wiążące w stosunku do Pozwanego;

co skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych co do faktu braku opóźnienia w dotarciu do miejsca docelowego w wymiarze przekraczającym 3 godziny,;

II. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w szczególności umowy zgłoszenia udziału w imprezie turystycznej (stanowiącym potwierdzenie rezerwacji lotu), z którego jednoznacznie wynika, że: (i) zgłoszenie rezerwacji zostało potwierdzone przez organizatora wycieczek a tym samym, że wskazane w rezerwacji godziny wylotu/przylotu wiązały pozwanego przewoźnika lotniczego; (ii) nastąpiła zmiana planu podróży, o której poprzednik prawny Powoda nie został poinformowany w terminach wskazanych w rozporządzeniu nr 261/2004; (iii) przybycie do miejsca docelowego poprzednika prawnego Powoda, było pierwotnie planowane na godzinę 14:55 czasu lokalnego, z czego wynika, że opóźnienie w dotarciu do miejsca docelowego przez pasażera względem pierwotnie przewidzianej przez pozwanego przewoźnika lotniczego godziny przylotu przekroczyło wymiar 3 godzin.

Powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od Pozwanego na rzecz Powoda kwoty 400 euro wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 29 maja 2020r. do dnia zapłaty; zasądzenie od Pozwanego na rzecz Powoda kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych oraz na podstawie art. 374 k.p.c., rozpoznanie apelacji na rozprawie.

Z uwagi na to, że niniejsza sprawa podlegała rozpoznaniu według przepisów o postępowaniu uproszczonym i Sąd odwoławczy nie przeprowadził postępowania dowodowego, stosownie do art. 505¹³ § 2 k.p.c. ograniczono uzasadnienie wyroku do wyjaśnienia jego podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja strony powodowej podlegała oddaleniu, gdyż zaskarżony wyrok odpowiada prawu.

Sąd Okręgowy po przeprowadzeniu wnikliwej analizy motywów, jakimi kierował się Sąd I Instancji wydając zaskarżony wyrok, ocenił również prawidłowość przeprowadzonego postępowania dowodowego, trafność subsumcji stanu faktycznego do zastosowanych przepisów prawa, prawidłowość przedstawionych rozważań, zarówno w zakresie poczynionych ustaleń faktycznych, oceny zebranych w sprawie dowodów, jak i w zakresie zastosowanych przepisów prawa i ich wykładni.

W apelacji powód zarzucił, że Sąd Rejonowy poczynił nieprawidłowe ustalenia faktyczne. Powód twierdził, iż do naruszenia doszło w tym zakresie, w jakim Sąd wskazał, iż nie można przyjąć, że konsument został prawidłowo poinformowany - w sposób jednoznaczny - przez biuro turystyczne o godzinie przylotu.

Zarzut naruszenia reguł oceny dowodów nie zasługiwał na aprobatę. Przedstawienie przez stronę odmiennych wniosków niż wynikają z dokonanej oceny nie świadczy samodzielnie o przekroczeniu wymogów zawartych w art. 233 § 1 k.p.c. (por.: wyrok SN z 6 listopada 1998 r., sygn. akt III CKN 4/98).

Podkreślić należy, że zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. nie może sprowadzać się do przedstawienia przez apelującego, stanu faktycznego przyjętego na podstawie własnej oceny dowodów.

Zarzut naruszenia treści art. 233 k.p.c. można określić jako skuteczny, gdy strona powodowa wykazałaby, posługując się argumentami wyłącznie jurydycznymi, że Sąd Rejonowy naruszył zasady oceny wiarygodności i mocy dowodowej zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Sytuacja taka ma miejsce, gdy sąd rozpoznając sprawę przekracza granice swobody wyznaczone logiką, doświadczeniem życiowym, zasadami nauki bądź gdy sąd nie dokonał wszechstronnego rozważenia sprawy, pomijając część materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie.

Istota oceny zarzutu apelacyjnego, przez Sąd Okręgowy sprowadzała się do tego, czy istotnie, w oparciu o materiał dowodowy zgromadzony w aktach, można zarzucić Sądowi Rejonowemu brak logiki, doświadczenia zawodowego, naruszenie zasad nauki czy brak wszechstronnej oceny materiału dowodowego.

Sąd Rejonowy w oparciu o załączone do sprawy dokumenty ustalił, iż powódka nie wykazała faktu opóźnienia lotu w zakresie przekraczającym 3 godziny. Twierdzenia dotyczące opóźnienia strona powodowa opierała na odpisie umowy o udział w imprezie turystycznej, z której wynikało, iż, iż wskazane godziny wylotu i przylotu mają charakter przybliżony (k 10). Zgodnie bowiem z umową, zawartą pomiędzy Ł. Z. – uczestnikiem imprezy turystycznej, a (...) Sp. z o.o., godziny lotu o numerze (...) na trasie W. – Z. były godzinami przybliżonymi. Sąd Rejonowy wskazał zatem w sposób prawidłowy, że godziny przedstawione w umowie nie mają wyraźnego, a jedynie przybliżony charakter.

W związku z powyższym, ocena Sądu Rejonowego, w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w kwestii informacji pasażera, co do dokładnej godziny przylotu nie pozostawała w sprzeczności z zasadami logiki czy swobodnej oceny dowodów.

Nie można przyznać również racji powodowi, w zakresie naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 3 ust. 2 lit. a w zw. z art. 2 lit. g rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (dalej: rozporządzenia nr 261/2004).

Zgodnie z art. 3 ust. 2 lit. a, rozporządzenie nr 261/2004 ma zastosowanie, gdy pasażerowie: posiadają potwierdzoną rezerwację na dany lot oraz, z wyjątkiem przypadku odwołania, o którym mowa w art. 5 tego rozporządzenia, stawiają się na odprawę pasażerów,

- zgodnie z wymogami i w czasie określonym uprzednio na piśmie (w tym poprzez środki elektroniczne) przez przewoźnika lotniczego, organizatora wycieczek lub autoryzowane biura podróży, lub, jeżeli czas nie został określony,
- nie później niż 45 minut przed ogłoszoną godziną odlotu.

„Rezerwacja” według definicji zawartej w art. 2 lit. g ww. rozporządzenia, oznacza fakt posiadania przez pasażera biletu lub innego dowodu potwierdzającego, że rezerwacja została przyjęta i zarejestrowana przez przewoźnika lotniczego lub organizatora wycieczek.

Zdaniem powoda, prawidłowa wykładnia wskazanych przepisów rozporządzenia powinna prowadzić do wniosku, że rezerwacja przyjęta i zarejestrowana przez organizatora wycieczek ma tę samą wartość co rezerwacja przyjęta i zarejestrowana przez przewoźnika lotniczego – w związku z tym, godziny wskazane przez organizatora wycieczek są dla przewoźnika lotniczego wiążące.

Podkreślić jednak stanowczo należy, iż istota sporu sprowadza się do wykazania przez stronę powodową, czy doszło do opóźnienia przylotu samolotu w zakresie uzasadniającym przyznanie odszkodowania. Sąd Okręgowy w całości podziela stanowisko Sądu Rejonowego, zgodnie z którym strona powodowa nie wykazała, by doszło do opóźnienia spornego rejsu, które to opóźnienie mogłoby stanowić podstawę do żądania odszkodowania w oparciu o przepisy rozporządzenia nr 261/2004. Strona powodowa nie wykazała żadnego dowodu, na fakt opóźnienia lotu w wymiarze przekraczającym 3 godziny. Strona powodowa złożyła jako dokument wskazujący na godziny lotu odpis umowy o udział w imprezie turystycznej. Z przedstawionej umowy wynika, że zawarte w niej godziny są jedynie przybliżonymi godzinami przylotu. Organizator imprezy turystycznej nie wskazał na wiążące godziny wylotu i przylotu.

W związku z powyższym, przedstawiony dokument nie mógł stanowić dowodu wskazującego na opóźnienie rejsu (...), ponieważ z umowy wyraźnie wynika, że wskazane w niej godziny mają charakter przybliżony, a o dokładnych godzinach lotu pasażer miał zostać powiadomiony w oddzielnej wiadomości SMS.

Niezasadnym okazał się także zarzut naruszenia art. 5 ust. 1 lit. c w zw. z art. 7 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 261/2004. W myśl art. 5 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 261/2004, w przypadku odwołania lotu (lub dużego opóźnienia – co wynika z wyroków Trybunału Sprawiedliwości z dnia 19 listopada 2009 r., C-402/07 i C-432/07 i z dnia 23 października 2012 r., C-581/10) obsługujący przewoźnik lotniczy powinien wypłacić pasażerowi odszkodowanie na zasadach określonych w art. 7 w kwocie zależnej od długości trasy przelotu. W przypadku niniejszej sprawy, wysokość odszkodowania, zgodnie z art. 7 ust. 1 lit. b rozporządzenia 261/2004 wynosiła 400 euro – odległość między lotniskiem miejsca wylotu w W., a lotniskiem miejsca przylotu w Z. przekraczała 1500 kilometrów, ale pozostawała mniejsza niż 3500 kilometrów.

Trybunał Sprawiedliwości zdecydował, iż prawo do odszkodowania musi zostać przyznane pasażerom, których loty zostały opóźnione o co najmniej trzy godziny, określając w ten sposób znaczne opóźnienie. A contrario, w przypadku opóźnienia wynoszącego mniej niż trzy godziny, odszkodowanie nie przysługuje.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, że w sprawie nie wykazano, by doszło do przekraczającego trzy godziny opóźnienia lotu (...). Strona powodowa nie przedstawiła żadnych dowodów na poczynienie stanowczych ustaleń. Jak wynika z ustalonego w sprawie stanu faktycznego, rejs powoda zaplanowany

do wykonania w godzinach 15:30-18:00 czasu UTC, odbył się i został zakończony w miejscu docelowym o godzinie 18:36 czasu UTC. W niniejszej sprawie, opóźnienie lotu wynosiło zatem 36 minut, zgodnie z wyciągiem z systemu pozwanego (k. 35 a.s.), przyjętym przez Sąd Rejonowy, za dowód w sprawie. Opóźnienie nie wynosiło zatem ponad trzy godziny, jak twierdził powód.

Przepisy rozporządzenia nr 261/2004 nie mogą znaleźć zastosowania, bowiem bezspornym pozostaje fakt, że powód dotarł do miejsca docelowego w czasie nieprzekraczającym trzech godzin po planowanym terminie przylotu.

Nie sposób podzielić także twierdzeń strony powodowej, dotyczących zarzutu naruszenia art. 6 k.c., zgodnie z którym ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Jak powszechnie przyjmuje się, faktami w rozumieniu art. 6 k.c., są wszystkie okoliczności faktyczne, istotne z punktu widzenia normy prawa materialnego, z której strona wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne. Do faktów istotnych należą fakty przesądzające zasadę odpowiedzialności i fakty wskazujące na wysokość roszczenia. Jeżeli strona nie wykaże tych faktów, sąd nie ma możliwości orzeczenia zgodnie z jej żądaniem (z utrwalonego orzecznictwa zob. np. wyrok SN z 17 grudnia 1996 r., I CKU 45/96, OSNC 1997 nr 6-7 poz. 76 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 18 stycznia 2012 r., I ACa 1321/11).

Dostarczenie przez stronę dowodu w celu wykazania określonych twierdzeń o faktach, z których wywodzi ona korzystne dla siebie skutki, nie jest jej prawem czy obowiązkiem procesowym, lecz ciężarem procesowym (por. wyrok SN z 17 czerwca 2009 r., sygn. akt IV CSK 71/09). Następstwa braku inicjatywy w tym zakresie obciążają stronę, która dopuszcza się zaniechania, gdyż to jej interesowi służy właściwe udowodnienie twierdzeń podnoszonych w postępowaniu. Strona winna zatem liczyć się z możliwością oddalenia jej żądań, jeżeli nie dostarczyła wcześniej odpowiednich dowodów.

W rozpoznawanej sprawie, co nie ulega wątpliwości, to na stronie powodowej spoczywał ciężar wykazania faktu opóźnienia lotu. Powód nie wykazał jednak, jak zostało już wspomniane, by lot był opóźniony w wymiarze przekraczającym trzy godziny. Powód zakwestionował jedynie stanowisko pozwanego (...) spółki akcyjnej, na dołączony przez pozwanego wydruk z systemu, przedstawiający planowane i rzeczywiste godziny startu i lądowania rejsu (...).

Z tych względów, mając na uwadze charakter postępowania odwoławczego, na podstawie art. 385 k.p.c., Sąd Okręgowy orzekł o oddaleniu apelacji powoda.

Sędzia Ewa Kiper

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...)

Sędzia Ewa Kiper